

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

Z GEOGRAFII

I. Przedmiotowe zasady oceniania z geografii opracowano w oparciu o:

1. Podstawę programową kształcenia ogólnego
2. Program nauczania geografii w szkole podstawowej zgodny z podstawą programową.
3. Wewnątrzszkolny System Oceniania

II. Przedmiotem oceniania są:

1. Wiadomości
2. Umiejętności
3. postawa ucznia i jego aktywność
4. podejmowanie samodzielnych zadań i inicjatyw w zdobywaniu wiedzy
5. przygotowanie do zajęć

III. Ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:

1. Wypowiedzi pisemne:
 - a) prace klasowe (sprawdziany) podsumowujące poszczególne działy lub połowa obszernego działu– (zapowiedziane – co najmniej 1 tydzień wcześniej),
 - b) kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich jednostek tematycznych – (nie muszą być wcześniej zapowiedziane, ale mogą),
2. Wypowiedzi ustne:
 - a) dłuższa wypowiedź z aktualnie realizowanego materiału obejmującego maksymalnie trzy ostatnie jednostki tematyczne, a w przypadku lekcji powtórzeniowych – z całego działu),
3. wkład pracy na lekcji (samodzielna praca na lekcji, praca w grupie, aktywność na lekcji, analiza wykresów, tabel z danymi statystycznymi, rysunków, wyciąganie wniosków, itp.),
4. prace dodatkowe dla chętnych (opracowanie referatu, pomocy multimedialnych na zadany temat, opracowania oparte na innych źródłach niż podręcznik, plansze, rysunki itp.),
5. prace długoterminowe (opracowanie projektu),
6. efektywny udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych związanych z poszerzaniem i gruntowaniem wiadomości z geografii.

IV. Wymagania na poszczególne oceny szkolne z prac pisemnych:

98 – 100% – celujący

97 – 86% — bardzo dobry

85 – 75% – dobry

74 – 51% – dostateczny

50 – 31% – dopuszczający

0 – 30% – niedostateczny

V. Formy i zasady oceniania

Oceny cząstkowe wyrażane są cyfrowo w skali 1-6, dopuszczalne jest stawianie ocen z plusami i minusami.

Ocenianie jest systematyczne, jawne, obiektywne i zgodne z wymaganiami programowymi.

Ocena klasyfikacyjna wyrażana jest słownie wg skali: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny.

1. Uczeń ma prawo do zgłoszenia przed lekcją, bez żadnych konsekwencji 2 razy w ciągu półrocza nieprzygotowania do lekcji (z wyjątkiem zaplanowanych i zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek).
2. Ocena klasyfikacyjna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, (dodatkowo brane będzie pod uwagę zaangażowanie i wkład pracy ucznia).
3. Ocenę półroczną (roczną) wystawia nauczyciel zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.
4. Uczeń ma prawo poprawić ocenę ze sprawdzianu lub pracy klasowej (testu), w ciągu dwóch tygodni od daty oddania pracy, w terminie ustalonym przez nauczyciela przedmiotu.
5. Uczeń, który był nieobecny na zapowiadanym sprawdzianie lub teście (pracy klasowej), musi zaliczyć brakującą pracę w terminie nie później niż 2 tygodnie (pod warunkiem, że jego nieobecność została usprawiedliwiona).
6. Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie może zaliczyć sprawdzianu lub testu w określonym terminie, wówczas ma obowiązek zaliczenia sprawdzianu w innym terminie, ustalonym wspólnie z nauczycielem.
7. Uczeń zobowiązany jest uzupełnić braki w zapisie i wiadomościach jeśli był nieobecny w szkole,

bez względu na przyczynę nieobecności.

8. Oceny uzyskane z kartkówek, odpowiedzi ustnych podlegają poprawie.

Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie zostają zapoznani z PSO oraz wymaganiami na poszczególne oceny.

VI. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności wynikające z programu nauczania,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią geograficzną,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów geograficznych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- perfekcyjnie zna mapę,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje dodatkowe zadania i polecenia,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować,
- bierze udział w konkursach geograficznych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w ogromnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania geografią,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach, bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- w bardzo dobrym stopniu opanował znajomość mapy,
- sprawnie posługuje się przyrządami oraz sprzętem stosowanym na lekcjach geografii,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią geograficzną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- w dobrym stopniu wykazuje się znajomością mapy, potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- posługuje się z pomocą nauczyciela przyrządami i sprzętem stosowanym w geografii, udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu geografii oraz takie, które można wykorzystać w sytuacjach typowych,
- w stopniu dostatecznym opanował znajomość mapy, z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: atlasy, tablice, wykresy, itp., wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia, wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności pod kierunkiem nauczyciela,
- pod kierunkiem nauczyciela radzi sobie z podstawowymi elementami na mapie świata,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste zadania geograficzne,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii geograficznej,
- jest mało aktywny na lekcji.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawą programową, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami, korzystać z pomocy geograficznych,

- nie zna najprostszych terminów geograficznych, nie zna podstaw mapy Polski, świata,
- nawet z pomocą nauczyciela wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu zadawanych prac,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji.

Dostosowanie Przedmiotowego Systemu Oceniania z geografii do możliwości uczniów ze specyficznymi wymaganiami edukacyjnymi.

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno- pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcje zastosowane zostają zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Rodzaje dysfunkcji:

Uczniowie z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera:

- dostosowanie wymagań i liczby zadań do możliwości percepcyjnych ucznia;
- formułowanie krótkich, prostych poleceń;
- unikanie metafor, skrótów myślowych, dokładne i precyzyjne formułowanie oczekiwań i ocen;
- wydłużenie czasu pracy;
- powtarzanie poleceń/zapisywanie poleceń na tablicy;
- stosowanie czytelnych czcionek, większych odstępów;
- dostosowanie długości i formy poleceń w sprawdzianach, np. użycie krótszych i bardziej przejrzystych instrukcji;
- zapewnienie miejsca w klasie, które umożliwi monitorowanie pracy ucznia;
- korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi
- dbanie o atmosferę spokojnej pracy;

- ocenianie prac ucznia zgodnie z zaleceniami poradni psychologiczno – pedagogicznej (dostosowanie kryteriów w związku ze stwierdzoną dysleksją i dysgrafią);

Uczniowie niesłyszący lub słabosłyszący:

- dostosowanie wymagań i liczby zadań do możliwości percepcyjnych ucznia;
- posadzenie ucznia w takim miejscu, które zapewnia dobry odbiór informacji zapisanych na tablic;
- stworzenie optymalnych warunków odbioru mowy;
- wyjaśnianie pojęć nieznanymi, abstrakcyjnymi;
- stopniowanie trudności i wydłużanie czasu pracy;
- sprawdzanie wiadomości częściej i z mniejszych partii materiału;
- przy ocenie prac pisemnych nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu;
- szczególnie doceniać aktywność ucznia, jego wkład pracy, a także stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność);
- upewnianie się, czy uczeń właściwie zrozumiał treść zadań i poleceń;
- korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi;

Uczniowie niedowidzący/słabowidzący:

- udostępnienie materiałów w dużej czcionce, audio deskrypcji lub wersji elektronicznej;
- wykorzystanie wysokokontrastowych ilustracji;
- możliwość korzystania z technologii wspomagających;
- uczeń ma możliwość wyboru formy sprawdzianu – ustnej lub pisemnej;
- wydłużenie czasu na wykonanie testów i zadań wymagających czytania;
- korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi;
- dostosowanie wymagań, tempa i liczby zadań do możliwości percepcyjnych ucznia;

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim:

- dostosowanie wymagań, tempa i liczby zadań do możliwości percepcyjnych ucznia;
- zmniejszenie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczenie czasu na ich opanowanie i
- częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowych wyjaśnień

- wspomaganie pytaniami pomocniczymi przy odpowiedziach ustnych
- stosowanie czytelnych czcionek, większych odstępów;
- podawanie poleceń w prostszej formie;
- odwoływanie się do konkretności (np. graficzne przedstawianie treści zadań),
- korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi;
- wydłużanie czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów;

Uczeń z afazją:

- dostosowanie wymagań, tempa i liczby zadań do możliwości percepcyjnych ucznia;
- umożliwianie uzupełniania wypowiedzi ustnej zapisem;
- nie wymaganie odpowiadania pełnym zdaniem;
- wspieranie podczas redagowania wypowiedzi ustnych (np. podpowiadanie brakujących słów);
- formułowanie krótkich instrukcji, w postaci konkretnych pytań lub poleceń. Powtarzanie ich w razie potrzeby;
- korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi;
- wydłużanie czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów;

Uczeń posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się (dysgrafia, dysortografia, dysleksja):

- dostosowanie wymagań, tempa i liczby zadań do możliwości percepcyjnych ucznia;
- wydłużanie czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów;
- Stosuje się krótkie i proste polecenia, głośne czytanie poleceń zadań, objaśnianie dłuższych poleceń;
- stosowanie czytelnych czcionek, większych odstępów;
- ocenianie treści merytorycznej, a nie formy zapisu, np. niepunktowanie błędów ortograficznych w pracach pisemnych;
- w przypadku dysgrafii nie należy oceniać estetyki pisma, sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne (np. jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepisać ustnie z tego zakresu materiału);
- przy dyskalkulii – umożliwienie użycia kalkulatorów i wzorów pomocniczych;

- stosowanie pytań dodatkowych, aby upewnić się, że uczeń zrozumiał ich znaczenie

Uczeń zdolny:

- przygotowanie do różnych konkursów;
- dostarczenie źródeł poszerzających wiedzę ucznia;
- wykorzystanie potencjału ucznia, który może być liderem grup lub asystentem nauczyciela;
- dodatkowe karty pracy dla ucznia;
- opracowanie indywidualnego planu rozwoju ucznia we współpracy z rodzicami oraz innymi nauczycielami w szkole;
- stworzenie możliwości udziału w projektach edukacyjnych, w tym międzyklasowych czy międzyszkolnych.